

**Panevėžio apskrities
G. Petkevičaitės-Bitės
viešoji biblioteka**

Veiklos ataskaita 2016

TURINYS

Ižanga 3

Aprūpinti Apskrities biblioteką naujausia informacija ir dokumentais, įgyvendinti skaitymo skatinimo iniciatyvas 4

1. Įsigyti ir kaupti dokumentų fondą 4
2. Skatinti skaitymo skatinimą 6

Gerinti informacinių ir kultūros paslaugų kokybę 8

1. Skatinti mokymąsi visa gyvenimą 8
2. Stiprinti savanorišką veiklą 10
3. Rengti informacines ir edukacines programas socialiai pažeidžiamoms grupėms, vertinti jų poveikį bei skleisti gerą patirtį 11
4. Vykdyti fondų apskaitą, priežiūrą, apsaugą ir integravimą į tarptautinius tinklus 13
5. Įvykdyti tarpbibliotekinio abonemento užklausas 13
6. Organizuoti prieigą prie duomenų bazių ir skatinti naudojimąsi 13
7. Kurti inovatyvias paslaugas, kurti ir atnaujinti elektroninius išteklius internete 14
8. Gerinti rankraštinio ir publikuoto kultūros paveldo sklaidą 18
9. Bibliotekos atstovavimo ir partnerystės plėtra 19
10. Rengti ir vykdyti bibliotekų specialistų mokymus 21
11. Atlikti praktinės veiklos problemų tyrimus 24
12. Plėsti partnerystę su Teritorijos bibliotekomis 25

Bibliotekos bendruomenė 28

**PANEVĖŽIO APSKRITIES
GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

ĮŽANGA

2016 metais Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji bibliotekos (toliau – Apskrities biblioteka) veiklos prioritetai buvo susiję su Bibliotekų metams skirtų veiklų organizavimo, siekiant viešinti bibliotekų vykdomas edukacines veiklas, leidybinę veiklą, didinti vaikų ir jaunimo skaitymo skatinimą. Siekdama įgyvendinti numatytus ataskaitinių metų prioritetus, Apskrities biblioteka vykdė šias veiklas:

- Organizuotos knygų mugės regionuose, bibliotekų leidybinės veiklos pristatymai, leidyklų dienos bibliotekose;
- Organizuoti vaikų ir jaunimo skaitymai „Vasara su knyga“.

Apskrities bibliotekos edukacijos Tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje vasario 25–28 d

Vykdytų veiklų rezultatai:

Organizuotos 4 knygų mugės, 2 bibliotekų leidybinės veiklos pristatymai ir 5 leidyklų dienos;

Į organizuotus „Vasara su knyga“ skaitymo renginius įtraukti 3125 vaikai ir jaunuoliai;

Vaikų ir jaunimo skaitymuose „Vasara su knyga“ ir knygų mugėse, bibliotekų leidybinės veiklos pristatymuose, leidyklų dienose, projektinėse ir kitose veiklose dalyvavo 12 Panevėžio veiklos teritorijai priklausančių savivaldybių viešųjų bibliotekų (toliau – Teritorijos bibliotekos), 14 Panevėžio miesto mokyklų bibliotekų ir 4 Panevėžio ir Pasvalio rajonų kaimo bibliotekos.

Aprūpinti Apskrities biblioteką naujausia informacija ir dokumentais, įgyvendinti skaitymo skatinimo iniciatyvas:

1. Įsigyti ir kaupti dokumentų fondą

2016 m. pabaigoje fonde sukaupta 493149 fiz. vnt. 189468 pavadinimų dokumentų. *Fondo sudėtis pagal rūšis:* knygos sudaro didžiausią fondo dalį – 68,2 proc. Periodiniai leidiniai sudaro 20,5 proc. visų dokumentų. *Kalbinė fondo sudėtis:* lietuvių kalba – 73 proc.; kitomis kalbomis – 27 proc.

Bibliotekos fondo teminė sudėtis. Didžiausią fondo dalį, t. y. 73 proc., sudaro įvairių mokslo šakų literatūra. Grožinė ir vaikų literatūra sudaro 27 proc.

Apskrities bibliotekos fondo atnaujinimas. 2016 metais fondas pasipildė 9946 fiz. vnt., kurių 25,9 proc. įgyta už valstybės biudžeto lėšas. Daugiausiai įsigyta grožinės ir literatūros mokslo dokumentų – 21 proc. nuo visų naujai gautų dokumentų. Daugiausiai fondas papildytas knygomis ir serialiniais leidiniais, kurie sudaro 91,2 proc. naujų dokumentų. Dokumentams įsigyti naudotos specialiosios lėšos, 2 proc. gyventojų pajamų mokesčių lėšos ir projektų lėšos.

Didelė parama fondo atnaujinimui – vykdyti projektai:

- Už projekto „Literatūros ir kino dienos“ lėšas įsigyta Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatų kūrinių, literatūros kūrinių ekranizacijų, įgarsintų literatūros kūrinių, garso ir vaizdo įrašų, dokumentinių kino filmų pažintinėms ir edukacinėms programoms;
- Už projekto „Vasara su knyga ir Bite“ lėšas nupirkta naujų knygų vaikams.

Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato, fotomenininko Stanislovo Žvirgždo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešajai bibliotekai dovanota asmeninė kolekcija – 643 leidiniai

Dovanos (įskaitant rankraščius) sudarė beveik 41 proc. (4050 fiz. vnt.) per metus gautų dokumentų. Dovanomis parėmė Apskrities bibliotekos svečiai, skaitytojai, autoriai knygų pristatymų metu, leidyklos ir redakcijos, įvairios institucijos ir kt. Fondo kolekcijas papildė Panevėžiui svarbių žmonių – dailininko Stasio Eidrigevičiaus, kunigo Algirdo Dauknio, fotomenininko Stanislovo Žvirgždo dovanoti asmeninių bibliotekų leidiniai.

Rašytinis krašto kultūros paveldas – asmenų bibliotekų kolekcijos ir senieji leidiniai, perduodami Apskrities bibliotekai, padeda atskleisti ir išsaugoti krašto kultūros savitumą.

- Jau turimus **Rankraščių fondus** papildė dailininkai Povilas Šiaučiūnas, Zigmantas Plėštys ir pedagogė dr. Silvija Vilkončienė.

- Retų leidinių **Apskrities bibliotekai dovanojo** vyskupas Lionginas Virbalas, gydytoja ir kraštotyrininkė Liudvika Knizikevičienė, skulptoriaus Bernardo Bučo dukra Rasa

Liudvikos Knizikevičienės dovana: Klimas, Adolfas. Esperanto kalbos vadovėlis. Kaunas, 1928

Bučaitė-Karaškienė, mokytojo Jono Dičiaus anūkė Rasa Mathe, skaitytojai: Vanda Bigailienė, Milda Gogelienė, Leonardas Jagminas, Jonas Smailys ir kt.

Vyskupo Liongino Virbalas dovana: Draugija: literatūros, mokslo ir politikos mėnesinis laikraštis: [žurnalas] / redaktorius A. Dambrauskas Jakštas. Kaunas, 1910, nr. 37

Krašto ir kraštotyros dokumentų fondas. Didelis dėmesys buvo skiriamas kraštotyrinių leidinių komplektavimui. Ieškota įvairių būdų įsigyti reikalingus leidinius. Džiugu, kad kraštiečiai autoriai noriai parėmė Apskrities biblioteką, dovanodami savo išleistas knygas. 2016-aisiais kraštotyros fondas papildytas vertingais istorijos, krašto kultūros, meno, grožinės literatūros leidiniais – iš viso gauta 204 fiz. vnt. naujų leidinių. *Paminėtini:*

„Senasis Panevėžys: Henriko Grinevičiaus atvirukų ir fotografijų kolekcija“ (2015);

„Aktorius Stasys Petronaitis ir jo pakeleiviai: laiškai, mintys, atsiliepimai“ (2016);

„Stasys Petrauskas (1950–2010): Panevėžio Bitlas“ (2015);

„Iš Radvilų giminės istorijos: Biržų kunigaikštystė ir jos visuomenė 1547–1655 metais“ (2015).

Komplektuoti Panevėžio įstaigų ir organizacijų periodiniai leidiniai: „Pankomanija“, „Liepsnelė“, „Mindaugietis“, „Senamiestietis“, „Pajstrietis“, „Sandrava“ ir kt.

- **Gauti net 6 nauji rankraščių fondai:**

Vieros Olšauskienės, dailininkės-tekstilinkės, Dailininkų sąjungos narės nuo 1992 m., buvusios Panevėžio dailės mokyklos dėstytojos (parodų katalogai, lankstiniai, veiklos ir dailės darbų nuotraukos);

Daivos Rasimovičiūtės-Skirkevičienės, žurnalistės (nuotraukos, sveikinimai);

Pedagogo Juliaus Laurinaičio (1896–1970) (dienoraščiai, šeimos ir veiklos dokumentai, fotografijos);

Bigailių kaimo mokyklos iš Jono Pūko (1922–1980 m. pamokų planai, mokinių sąrašai, įvairūs pranešimai, įsakymai ir pan.);

Panevėžio restorano „Nevėžis“ fotografijos iš buvusios darbuotojos Gražinos Kulbytės;

Mokytojos Alfredos Stankevičiūtės fondas, gautas iš Astos Rimkūnienės (1970–1980 m. Panevėžio 7-os vid. m-las mokinių ir mokytojų nuotraukos, vinjetės, albumai).

Pajstrietis: krašto istorijos, kultūros laikraštis. 2016, nr. 19

2. Skatinti skaitymo skatinimą

Skaitymas yra vienas svarbiausių gebėjimų ugdant asmenybę, kuri atitiktų šiandieninio pasaulio keliamus bendrųjų gebėjimų reikalavimus: kritiškai mąstyti, veiksmingai bendrauti ir mokytis visą gyvenimą. 2016 metais Apskrities biblioteka organizavo 343 kultūros ir informacinius renginius, kuriuose dalyvavo 14606 lankytojai. 31 proc. šių renginių sudaro vaizdiniai renginiai – tai naujų leidinių, dokumentų, skirtų kultūros paveldo sklaidai ir laikmečio aktualijoms, parodos; profesionalaus meno ir moksleivių dailės bei virtualios parodos. Skaitymas skatintas ir teigiamas požiūris į skaitymo naudą formuotas įvairiomis priemonėmis (renginiai, mugės, iniciatyvos, akcijos ir kt.):

„Panevėžio literatūrinės žiemos 2016“ akimirka

- Gruodžio mėnesio pradžioje prasitautė „Panevėžio literatūrinė žiema 2016“ – jau XIII tarptautinis festivalis. Dviejų dienų festivalyje dalyvavo 101 profesionalaus meno atstovas, iš jų 88 literatūros srities atstovai. Pristatytos dvi parodos: Lenkijoje gyvenančio dailininko Stasio Eidrigevičiaus grafikos paroda „Šaknys ir šakos“ ir fotomenininko Stasio Povilaičio fotografijų paroda „Portretai pagal M. M. eiles“. Vyko tiesioginė festivalio transliacija internetu;

- Kazimiero Barėno literatūrinės premijos teikimo išskilmės, kurių metu apdovanotas 2015 metų premijos laureatas – Mykolas Sauka su apsakymų rinkiniu „Grubiai“ (Vilnius, 2015);
- Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro (MELI) diena bibliotekoje, skirta Lietuvos Respublikos prezidentui Kaziui Griniui;
- Tęstinis konferencijų ciklas naujosios istorijos tema. Organizuota konferencija „Istorijos ženklų skaitymo pamokos“, skirta Juozo Urbšio 120 metų sukakčiai paminėti;
- Tęstinis projektas „Literatūros ir kino dienos VII“ kvietė lankytojus į susitikimus su žymiais kultūros atstovais ir atlikėjais. Surengti 7 kūrybos vakarai, skirti Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatams;
- Miesto Laivės aikštėje kartus su miesto savivaldybės viešosios bibliotekos kolegomis skelbtas 16-osios Nacionalinės bibliotekų savaitės atidarymas, kurios tema „Stiprios bibliotekos – stipri visuomenė“;

Iniciatyvos „Laiškas Tau“ sveikinimas

- Bibliotekų metus Apskrities biblioteka pradėjo gražia iniciatyva „Laiškas Tau“. Kiekvienam 2016 metais Panevėžio gimdymo namuose gimusiam kūdikiui buvo įteiktas specialus sveikinimo laiškas su nemokamu skaitytojo bilietu. Ši iniciatyva siekė burti bendruomenę ir parodyti, kad net mažiausias bendruomenės narys yra laukiamas bibliotekoje;

Apskritis bibliotekos Globėjais tapusių aktorius Gintaro Mikalausko ir rašytojos, Lietuvos Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatės Ramutės Skučaitės susitikimas su bendruomene

- Sėkmingai dalyvauta projekto „Bibliotekos pažangai 2“ iniciatyvoje „Atrask vaikystės biblioteką“. Apskritis bibliotekos globėjais tapo teatro, kino ir televizijos aktorius Gintaras Mikalauskas ir poetė, dramaturgė, Lietuvos Nacionalinės literatūros ir meno premijos laureatė Ramutė Skučaitė;
- Skaitymas skatintas netradicinėmis priemonėmis, rengiant įvairias mugės. Teritorijos bibliotekų ir Apskritis bibliotekos veiklos pristatytos XVII Tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje. Tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje „EXPO Aukštaitija 2016“ pirmąkart per visą „EXPO Aukštaitija“ istoriją vaikams buvo įrengta skaitymo, pramogų ir poilsio oazė, pasikvietusi aštuonias Aukštaitijos bibliotekas. Panevėžio „Cido“ arenoje vykusioje Kalėdinėje mugėje sukūrė „Bibliotekų erdvę“, kurioje kartu su Panevėžio miesto savivaldybės viešąja biblioteka vykdė šventines edukacines programas vaikams ir šeimoms.;

- Apskritis biblioteka skatino skaitytojus aktyviai dalyvauti akcijoje „Metų knygos rinkimai 2016“. Siekiant įtraukti kuo daugiau vartotojų, nuoroda į balsavimo puslapį buvo patalpinta naujoje Apskritis bibliotekos svetainėje evedlys.pavb.lt;
- Skatinantis vaikus skaityti ir skaitytojų pripažintas trečius metus kartu su Teritorijos bibliotekomis organizuotas, 2–5 klasių mokiniams skirtas, knygų skaitymo ir reklamos konkursas „Toks nuostabus pasaulis“ (skaitymo skatinimo projektas „Su knyga ir Bite“);

Knygos reklamos konkurso „Toks nuostabus pasaulis“ laureatai, savoriai, dalyviai Panevėžio teatro „Menas“ scenoje

- Skaitymas skatintas kuriant įvairias rubrikas Apskritis bibliotekos interneto svetainėse. Toks skaitymo skatinimo būdas ypač priimtinas vaikams. Vaikų ir jaunimo literatūros centro interneto svetainės rubrikoje „Rekomenduok draugui knygą“ vaikai, mėgstantys skaityti, skatinami perskaitytomis knygomis pasidalinti su kitais.

Gerinti informacinių ir kultūros paslaugų kokybę:

1. Skatinti mokymąsi visa gyvenimą

Apskrities bibliotekos organizuoti renginiai skatino skaitymą, ugdė kūrybiškumą, tautinę ir kultūrinę toleranciją. Ypatingas dėmesys skirtas bendruomenei, kadangi 2016-ieji – Lietuvos Respublikos Seimo buvo paskelbti Vietos bendruomenių metais. 2016 metais įgyvendinta 17 projektų ir 2 LR kultūros ministerijos finansuotos programos. Organizuoti 595 kultūros ir informaciniai renginiai, edukaciniai užsiėmimai ir ekskursijos, kuriuose apsilankė 18530 dalyviai. Per metus Apskrities bibliotekoje 188 tūkst. Lankytojų, o virtualūs apsilankymai siekė beveik 190 tūkst.

Gyventojų ir vartotojų mokymas. Mokymosi visą gyvenimą galimybės Apskrities bibliotekoje siejamos su gyventojų kūrybinių, skaitmeninio raštingumo gebėjimų ugdymu. Lankytojai ir vartotojai buvo nuolat mokomi naudotis savitarnos sistema, EK, kitais informacijos paieškos būdais, dokumentų fondais, technine įranga, supažindinami su naudojimosi paslaugomis tvarka. *Iš viso apmokyti 9327 asmenys, šiai veiklai skirta 1313 valandų. Atsakyta į 57 774 informacines užklausas, pasitelkiant informacinių leidinių fondą, EK, duomenų bazes, interneto išteklius, teminius bibliografinius sąrašus iš fondų ir kt.*

Mokymąsi visą gyvenimą skatinančios programos:

Programavimo pradžiamokslio vaikams ir jaunimui Coder Dojo mokymai

Skaitmeninio raštingumo gebėjimų mokymai. Siekiant užtikrinti skaitmeninio raštingumo mokymų gyventojams tęstinumą, ataskaitiniais metais organizuota 116 mokymų pagal Apskrities darbuotojų parengtas programas ar organizuojant kitus skaitmeninio raštingumo ugdymui skirtus renginius. Jų metu mokyta naudojimosi DB, darbo kompiuteriu pradžiamokslio, dokumentų redagavimo MS Word 2010 programa, programavimo pradžiamokslio vaikams ir jaunimui Coder Dojo mokymai. Planuotų mokymų dalyvių skaičius viršytas 24 proc. (893 mokymų dalyviai).

Ypatingas dėmesys senjorams skirtai socialinei akcijai „Būk atviras pasauliui“. Įsijungus į akciją, organizuoti mokymai senjorams, kuriuos vedė jaunimas. Jų metu senjorai įgijo praktinių žinių, kaip susikurti paskyrą socialiniame tinkle „Facebook“ ir kaip saugiai ja naudotis. Akcijos tikslas ne tik suteikti žinių, tačiau ir burti skirtingas kartas bendriems pomėgiams, veikloms.

Edukacinių užsiėmimų organizavimas. Lankytojams buvo pasiūlytas gausus teminių edukacinių ekskursijų pasirinkimas, skirtų pažinti Apskrities biblioteką ir įgyti praktinių žinių, kaip naudotis jos teikiamomis paslaugomis ar esančia technine įranga. *Organizuoti 252 edukaciniai užsiėmimai ar ekskursijos. Įvairiuose edukaciniuose užsiėmimuose ir ekskursijose dalyvavo 3924 asmenys.* Pastebėtas netradicinio ugdymo pamokų Apskrities bibliotekoje populiarumo augimas.

Gyventojų susidomėjimui organizuojamais edukaciniais užsiėmimais įtakos turėjo aktyvus Apskrities bibliotekos veiklos ir vykdomų edukacinių užsiėmimų viešinimas elektroninėje erdvėje, spaudoje, renginių metu.

Edukacinės ekskursijos 2016 metais išlieka itin populiarios. Gausiausia ekskursijų lankytojų grupė buvo moksleiviai ir pedagogai. Kita grupė – suaugę lankytojai, priklausantys įvairioms profesinėms grupėms. Nemažai ekskursijų pravesta pavieniams asmenims – renginių lektoriams, parodų autoriams, svečiams, interesantams. Įvairiose Panevėžio institucijose besilankantiems svečiams iš užsienio šalių dažnai į Panevėžio lankomų objektų sąrašą buvo įtraukiama ir Apskrities biblioteka. Čia lankėsi miesto svečiai iš Lenkijos, Izraelio. Ekskursijos vestos anglų ir rusų kalbomis.

Kitos kultūrinės programos ar priemonės:

- ♦ Organizuotas susitikimas su Apskrities bibliotekos Globėjais Gintaru Mikalausku ir Ramute Skučaite.

- ♦ LR užsienio reikalų ministerijos projekto „Migruojantys paukščiai“ dalyvių susitikimas su visuomene, supažindinimas. Projekto dalyvių kūrybos vakarai, nuveiktų darbų pristatymas.

- ♦ Tarptautinio meninio stiklo simpoziumo „GlassJazz“ renginių ciklas. Apskrities bibliotekoje vyko simpoziumo dalyvių kūrybinių pristatymai.

- ♦ Vyko 2 fortepijoninės muzikos koncertai

Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazijos mokinių fortepijoninės muzikos koncertas

- ♦ Prisidėta prie LR seimo paskelbtų Vietos bendruomenių metų minėjimo, skatino ir talkino bendruomenės nariams įgyvendinant savo idėjas, organizuojant renginius. Įgyvendinta programa „Bendruomenių iniciatyvų renginiai“.

Apskrities darbuotojų komanda dalyvavo Rokiškyje vykusioje Vaikystės šventėje – miesto aikštėje pristatė linksmąsias edukacines programas

Siekiant atliepti įvairių gyventojų grupių savišvietos, mokymosi visą gyvenimą, socializacijos ir kitus lūkesčius Apskrities biblioteka organizavo:

Šviečiamųjų paskaitų, konferencijų, forumų, susitikimų-diskusijų ciklą visuomenei;

Atminimo vakarus, skirtus žymių asmenybių kūrybai ir veiklai, svarbioms datoms ir įvykiams paminėti;

Profesionalaus meno parodas: fotografija, kariatūra, tapyba, grafika;

Didelis dėmesys skirtas moksleivių, ikimokyklinio ugdymo įstaigų ugdytinių kūrybinių darbų parodom.

2. Stiprinti savanorišką veiklą

Savanorių klubo „Darbščiosios bitelės“ vasaros užsiėmimų dalyviai

Skatindama savanorišką veiklą ir siekdama pritraukti jaunuolius savanorystei, Apskrities biblioteka įgyvendino Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inicijuotą tęstinį projektą „Atrask save“. Vykdam šį projektą į Apskrities bibliotekos veiklas įsitraukė 4 savanoriai, kurie prisidėjo prie kultūrinių renginių, edukacinių programų ar vaikų vasaros užimtumo organizavimo.

2016-ųjų vasarą savo veiklą tęsė mokinių savanorių klubas „Darbščiosios bitelės“. Klubas veikia nuo 2010 metų, jo iniciatorius – Panevėžio 5-osios gimnazijos gimnazistas Lukas Krasauskas. Kūrybinio avilio „Darbščiosios bitelės“ užsiėmimus vedė bibliotekininkės ir mokiniai savanoriai.

Savanorystė Apskrities bibliotekoje jaunuoliams suteikia galimybes atsiskleisti kaip asmenybei, išbandyti save, įgyti patirties ir pasitikėjimo, lengviau atrasti savo ateities kelią.

3. Rengti informacines ir edukacines programas socialiai pažeidžiamoms grupėms, vertinti jų poveikį bei skleisti gerą patirtį

Apskrities biblioteka siekia ugdyti visuomenės toleranciją ir supratimą, organizuodama renginius ir veiklas socialiai pažeidžiamiesiems visuomenės nariams ir jų aplinkai, didžiuodamasi ir visuomenei viešindama informaciją apie partnerystę ir bendradarbiavimą su įvairiomis organizacijomis, atstovaujančiomis socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių interesus.

Vyresniojo amžiaus žmonėms ir neįgaliesiems, tautinėms mažumoms, skirtos programos:

Vyresniojo amžiaus gyventojams surengta renginių, kuriuose jie įgijo įvairių kultūrinių patirčių. Naujai duris atvėrusioje saviraiškos erdvėje „Veikiam kartu“ buvo sudarytos galimybės bendruomenės nariams, ypač socialinę atskirtį patiriantiems, inicijuoti ir rengti įvairius susitikimus ar veiklas: kartu su Pasauliečių pranciškonų brolija organizuotas renginių ciklas „Susitikimai su Šv. Pranciškom“, „Bendruomenių klubo“ susitikimai.

Saugaus interneto savaitės „Aš jau internete“ renginyje, praveisti mokymai, kaip saugiai viešinti asmeninę informaciją socialiniuose tinkluose. Organizuoti ir kompiuterinio raštingumo kursai, vestos edukacinės ekskursijos, kurių metu senjorai susipažino ir praktiškai išbandė Apskrities bibliotekos paslaugas.

Akcijos „Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“ renginio dalyviai

Siekiant organizuoti veiklas ir renginius neįgaliesiems, tęstas bendradarbiavimas su „Šviesos“ specialiojo ugdymo centru ir kitomis įstaigomis.

Sėkmingai įgyvendinta tęstinė edukacinė programa „Aš toks – tu kitoks“. Programos vykdymui suorganizuoti akcijos „Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“ ir Tarptautinės tolerancijos dienos paminėjimo renginiai ir parodos.

Vystoma regos negalią turinčių asmenų aprūpinimo informacija infrastruktūra. Apskrities bibliotekoje registruoti 8 skaitytojai, turintys regos ar kitą negalią, kuriems išduotos 84 garsinės knygos, tai 24 proc. daugiau nei 2015 metais.

Organizuoti renginiai kurtiesiems ir neprigirdintiesiems. Kartu su Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centru organizuotas centro veiklos ir projekto „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“ pristatymas.

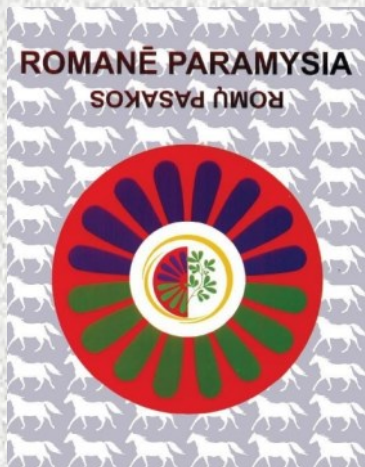
Didelio visuomenės dėmesio sulaukė kartu su Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų mokykla organizuotas renginys, siekiant atkreipti didesnę visuomenės dėmesį į kurčiųjų integravimo problematiką – vyko paskaita ir gestų kalbos pradžiamokslis. Renginys skirtas Pasaulinei kurčiųjų dienai ir Bendruomenių metams.

Bendruomenių klubo susitikimo akimirka naujojoje saviraiškos erdvėje „Veikiam kartu“

Projekto „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“ dalyvių meno darbai

Organizuoti renginiai, skirti tautinių mažumų savitumui pabrėžti. Apskrities bibliotekos Atrijaus terasoje buvo atidaryta romų holokaustui pažymėti skirta fotografijų paroda „Panevėžio romai – holokausto dalyviai“, vyko knygos „Romų pasakos“ pristatymas.

Vaikams ir jaunimui, skirtos programos:

Apskrities bibliotekos siekis išlieka nepakitęs – ugdyti vaikų ir jaunimo poreikį skaityti knygas, ieškant naujų skaitymo skatinimo kelių, derinant tradicinius knygos populiarinimo būdus ir šiuolaikines informacines technologijas. Vaikams ir jaunimui suorganizuoti 250 kultūros, edukaciniai ir informaciniai renginiai:

- ♦ Vykdyti įvairūs projektai, skatinantys vaikų ir jaunimo užimtumą, meninius gebėjimus, kritinį mąstymą, pilietiškumą, skaitymo skatinimą ir mokymosi visą gyvenimą įgūdžius.
- ♦ Parengtos 3 naujos edukacinės programos vaikams: „Žvelgiu į pasaulį pro Bitės akinius“, „Bitė – vaistinė“, „Skaitym, kuriam, improvizuojam“.

Apskrities bibliotekos atvira jaunimo erdvė „Savas kampas“ (toliau – AJE), atsižvelgus į jaunimo poreikį ir didėjančią lankytojų skaičių, perkelta į erdvesnes patalpas, esančias bibliotekos galerijoje „2-asis aukštas“. Vykdytas jaunuolių informavimas darbo ir sveikatos prevencijos klausimais, organizuoti švietėjiški, ugdantys renginiai ir edukacijos (viso 77 veiklos), kuriuose dalyvavo 688 jaunuoliai.

Įgyvendintas tęstinis projektas „Jaunųjų kūrėjų galimybių tribūna NEVĖŽIS“, telkiantis ir įkvėpiantis kūrybai vietos ir regiono jaunimą. Vasario mėnesį įvyko tai progai skirtas renginys – antrojo jaunųjų kūrėjų almanacho „Nevėžis 2015“ sutiktuvės ir „Sidabrinio Nevėžio“ statulėlių įteikimas Metų literatui ir Metų iliustratoriui.

„Jaunųjų kūrėjų galimybių tribūna NEVĖŽIS“ baigiamasis metų renginio laureatai ir dalyviai

„Sidabrinio Nevėžio“ statulėlės jau įteiktos Metų literatui ir Metų iliustratoriui

AJE įkurtuvių renginio naujose patalpose akimirka

4. Vykdyti fondų apskaitą, priežiūrą, apsaugą ir integravimą į tarptautinius tinklus

2016 metais sukurti 25369 įrašai (dokumentų ir analizinių), iš viso metų pabaigoje elektroniniame kataloge (toliau – EK) buvo 517426 įrašai. *EK atsispindi apie 97 proc. viso fondo dokumentų.*

Didelis dėmesys skiriamas EK kokybei gerinti: įrašuose pateikiami dokumentų turiniai, nurodomi knygų priklausomybės ženklai, autografa, asmenų bibliotekų dokumentų bibliografinių įrašų (toliau – BJ) perkeliama į sukurtas elektroninio katalogo dalis. Tai leidžia vartotojui greičiau ir patogiau rasti reikiamą dokumentą.

Tęstas Apskrities bibliotekos EK lokalsios bibliografinės Publikacijos apie Panevėžio kraštą duomenų bazės pildymas (toliau – PPKBDB). Pildant duomenų bazę peržiūrima ir aprašoma kraštotyrinė medžiaga iš gaunamų straipsnių rinkinių, monografijų, enciklopedijų, kartografijos dokumentų, serijinių leidinių. 2016 metais sukurti 6874 BJ, net 15 proc. daugiau nei planuota.

Nuo 2003 metų Apskrities biblioteka dalyvauja Nacionalinės bibliografijos duomenų banko (toliau – NBDB) kūrime. 2016 metais įrašai buvo kuriami ir siunčiami į NBDB iš Panevėžyje leidžiamų laikraščių: „Sekundė“, „Panevėžio rytas“ (nuo 2016 03 01 – „Panevėžio kraštas“), žurnalų: „Senvagė“, „Sandraiva“ ir Aukštaitijos naujienų portalo AINA. 2016 metais į NBDB eksportuoti 2301 analiziniai BJ.

5. Įvykdyti tarpbibliotekinio abonemento užklausas

2016 metais bibliotekoje gauta 679 užklausų. Gautų ir išsiųstų užklausų santykis padidėjo 5,5%. Dokumentai buvo siunčiami ne tik Teritorijos bibliotekoms, bet ir dažnėja užsakymų iš kitų šalies apskričių bibliotekų: Klaipėdos, Šiaulių apskričių viešųjų bibliotekų. Pagrindinė siųstų ir gautų dokumentų kalba – lietuvių (80,3 proc.) visų užklausų. Daugiausiai išduota literatūros mokslo ir grožinės literatūros, visuomenės mokslo, filosofijos ir psichologijos leidinių.

6. Organizuoti prieigą prie duomenų bazių ir skatinti naudojimąsi

2016 metais prenumeruota 12 duomenų bazių (toliau – DB). Populiariausia – Ebsco DB jau keletą metų (15144 paieškos). Šios bazės paketą sudaro 8 DB. Populiariausios – Academic Search Complete, MasterFILE Premier.

Ataskaitiniai metais išlieka stabilus paieškų skaičius – 24503. Ypač auga lietuviškosios teisinės DB Infolex panauda 2016 metais jų atlikta – 9359.

Apskrities bibliotekos tinklapyje, naujienlaiškyje, svetainėje ir renginių metu periodiškai vyko testuojamų ir prenumeruojamų DB pristatymai, populiarinamos kitos elektroninės paslaugos: atvirosios prieigos šaltiniai, aktualūs informaciniai puslapiai internete, elektroninės knygos. Gyventojai ir vartotojai konsultuoti paieškos Apskrities bibliotekos EK, internete ir DB klausimais.

7. Kurti inovatyvias paslaugas, kurti ir atnaujinti elektroninius išteklius internete

Apskrities biblioteka siekė tobulinti vartotojų aptarnavimo kokybę ir teikiamų paslaugų prieinamumą el. erdvėje, įgyvendinti edukacines programas, skatinti skaitymą ir mokymąsi visą gyvenimą. Dalis lankytojų nesinaudoja tradicinėmis bibliotekos paslaugomis, nesiskolina dokumentų, tačiau yra aktyvūs kultūrinių, švietėjiškų, kraštotyrinių ir kitų renginių bei įvairių meno parodų lankytojai.

Asmeninių archyvinių dokumentų savitarnos skaitmeninimo erdvė

2016 metais Apskrities bibliotekoje įkurta naujų erdvių lankytojams:

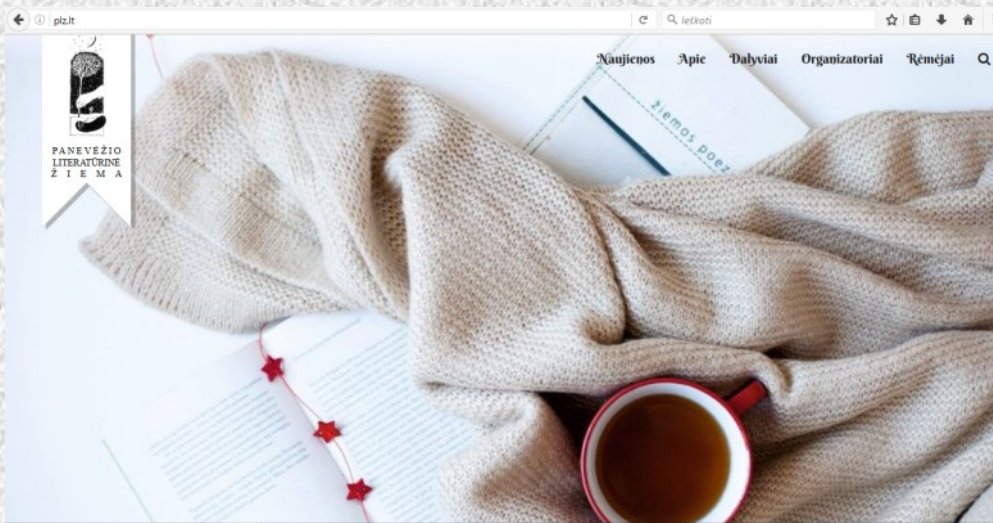
- ♦ Įkurta Asmeninių archyvinių dokumentų savitarnos skaitmeninimo erdvė, todėl padaugėjo darbo vietų – šiuo metu skaitykloje jų yra devynios, trys iš jų kompiuterizuotos, dvi aprūpintos skeneriais (A4 ir A3 formato dokumentams);
- ♦ Įgyvendinus projektą „Veikiam kartu“, Menų skaitykloje įkurta kūrybinės saviraiškos studija. Lankytojams skirti keturi nauji kompiuteriai, įrengta vieta vaizdo peržiūroms ir prezentacijoms, įsigytas projektorius su mobiliuoju ekranu, magnetinė lenta. Erdvėje įrengtos ne tik darbo, bet ir poilsio vietos, kur galima atsipalaiduoti su knyga rankoje arba neformaliai pabendrauti su kolegomis, draugais. Saviraiškos erdvėje „Veikiam kartu“ vyko įvairūs bibliotekos bendruomenės inicijuoti užsiėmimai ir susitikimai.

- ♦ Parengtas, pateiktas ir LR kultūros ministerijos patvirtintas „Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos regioninės veiklos kompetencijų stiprinimas“ investicijų projektas. Įgyvendinus projektą pagerės ir bus praplėstas skaitytojams teikiamų paslaugų asortimentas bei jų kokybė. Bus sustiprinta materialinė-techninė bazė regioninių funkcijų vykdymui.

Apskritis bibliotekos elektroniniai ištekliai internete:

- *Internetinių svetainių informacijos atnaujinimas:*

* Interneto svetainėje (www.pavb.lt) nuolat skelbiamos naujienos, pateikiama informacija apie veiklą, renginius, organizuojamus mokymus, duomenų bazes.

Festivalio „Panevėžio literatūrinė žiema“ interneto svetainė www.plz.lt.

* Sukurta nauja patraukli festivalio „Panevėžio literatūrinė žiema“ interneto svetainė www.plz.lt. Joje pateikiama informacija apie festivalį ir jo istoriją, išsamūs festivalio dalyvių pristatymai, įvardyti visų metų laureatai ir prizininkai.

* Svetainėje <http://vjlc.pavb.lt> ženkliai net 56 proc. išaugo įrašų „Naujienų“ rubrikoje. Svetainė papildyta nauja skiltimi „Bitės videoteka“, kurioje pristatomos edukacinės programos, projekto viešinimo ir projektinių renginių vaizdo filmukai.

* Vaizdų kataloge e-vedlys.pavb.lt pateikiama informacija, kurios dėka lankytojai gali greičiau ir patogiau rasti informaciją duomenų bazėse ir elektroniniame kataloge.

* Interneto portalas „Panevėžio kraštas virtualiai“ (<http://paneveziokrastras.pavb.lt>) pildytas nauja informacija. Jame pristatyti nauji kraštotyriniai leidiniai, talpintos virtualios parodos, video paskaitos, rengti elektroniniai leidiniai.

Interneto portalas „Panevėžio kraštas virtualiai“

Kitos elektroninės paslaugos. Tobulinta vartotojų aptarnavimo kokybė ir teikiamų paslaugų prieinamumas pasitelkiant kitas elektronines priemones:

♦ Vykdytas projekto „Mobilus bibliotekininkas. Nuo stalviršio prie tapšnoklio“ tęstinumas, nuolat pildant svetainę evedlys.pavb.lt nauja informacija. . Pastebimas augantis naudojimasis elektroniniu vedliu. Apskrieties bibliotekos išdavimo tarnyboje esančiame išmaniajame ekrane užfiksuota 6230 ekrano paspaudimų, elektroniniu vedliu ir jame pateikta informacija aktyviai naudojasi ir virtualūs lankytojai.

♦ Įgyvendintas tęstinis projektas „Panevėžio krašto istorijos ir kultūros virtualios atodangos“. Sukurta nauja paslauga vartotojams asmeninių archyvų dokumentų savarankiškam skaitmeninimui: įrengtos dvi kompiuterizuotos ir skenavimo įranga aprūpintos darbo vietos, leidžiančios skenuoti A3, A4 ir mažesnio formato dokumentus. Vartotojai individualių mokymų metu buvo mokomi dirbti nauja įranga.

♦ Savitarna:

Pagal vartotojų, pasinaudojusių išdavimo ir grąžinimo savitarnos paslauga, ataskaitą išdavimo paslauga pasinaudojo 12 proc. vartotojų, grąžinimo paslauga – 27 proc. vartotojų. Dokumentų grąžinimo įrenginiu (toliau – DGI), įrengtu išorėje, pasinaudojo 19 proc. vartotojų.

Augo skaitytojų poreikis konsultuotis ir gauti informaciją el. paštu, kasmet vis didėja automatinio informavimo paslaugos statistika. 2016 metais automatinis pranešimas gavo 74 proc.

♦ Interaktyvios paslaugos – užsakymas, rezervavimas:

2016 metais, vartotojams naudojant dokumentų užsakymo per EK paslaugą, gauti 5996 užsakymai, 78 proc. (4661 užsakymas) šių užsakymų pateikta internetu. Aktyviausiai šia paslauga naudojosi studentų ir bendrųjų vartotojų grupė – apie 85 %. Daugiausia buvo užsakomi visuomenės mokslų, grožinės literatūros, vadybos, psichologijos, filosofijos, istorijos dokumentai.

♦ Paslauga „Klausk bibliotekininko“ :

Ataskaitiniais metais per paslaugą „Klausk bibliotekininko“ buvo pateikta 800 užklausų. Daugiausia gauta adresinių užklausų. Didžiausia užduodamų užklausų paskirtis – mokslas, laisvalaikis, darbas.

♦ Tinklaraščiai:

Tinklaraštyje „Geros knygos“ 2016 metais pateikta 35 proc. daugiau įrašų nei 2015 metais. Užfiksuota 85 426 apsilankymų, atvertų puslapių skaičius siekė 719 649. Tinklaraštyje tęstas pokalbių ciklas su žinomais Panevėžio krašto žmonėmis.

♦ Socialiniai tinklai:

Igyvendinus projektą „Veikiam kartu“ knygos mylėtojai bendraminčiai susibūrė į Knygų klubą ir sukūrė Bitės knygų klubo paskyrą socialiniame tinkle „Facebook“.

Apskrities biblioteka šiame socialiniame tinkle turi 4 paskyras: Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Vaikų literatūros skyriaus/PAVB, Atviros Jaunimo Erdvės Bibliotekoje, Bitės knygų klubo. Pastebimas augantis visuomenės susidomėjimas Apskrities bibliotekos paskyrose pateikiama informacija. Ataskaitiniais metais paskyros sulaukė 146 195 virtualių apsilankymų, net 9 proc. daugiau nei 2015 metais.

♦ Elektroniniai leidiniai:

Apskrities biblioteka siekė aktyviai viešinti savo veiklą, sukauptus informacijos išteklius, teikiamas paslaugas. Interneto svetainėje buvo nuolat skelbiamos naujienos apie DB, kviesta į įvairius informacinio raštingumo mokymus, pateikta mokomoji medžiaga. Svetainės skirsnyje „Nauji leidiniai“ kas dvi savaites pristatytos naujai gautos knygos, pateiktas bibliografinis sąrašas.

Siekiant užtikrinti platesnę kultūros paslaugų ir sukauptų informacijos išteklių sklaidą, Apskrities bibliotekos interneto svetainėje buvo:

- Kiekvieną mėnesį leidžiamas naujienlaiškis, kurių 2016 metais parengta 11. Juose pateikta informacija apie naujus renginius ir jų anonsus, pristatytos naujienos apie Panevėžio kraštą – nauji leidiniai, parodos, dovanos;
- Pildomi ir atnaujinami elektroniniai nuorodų katalogai: „Panevėžio kraštas internete“ ir „Panevėžio apskrities kultūros paveldas internete“;
- Pildomas elektroninis leidinys „Panevėžio jubiliejinių datų kalendoriai“. Jame vartotojai turi galimybę surasti žymių panevėžiečių trumpus biografinius duomenis.

8. Gerinti rankraštinio ir publikuoto kultūros paveldo sklaidą

Publikuoto ir rankraštinio Panevėžio regiono kultūros paveldo tyrimams ir viešinimui buvo:

- Organizuota mokslinė konferencija;
- Parengtos 9 stacionarios ir 8 virtualios parodos;
- Parengti 5 leidiniai;
- Parenti ir pristatyti 8 pranešimai moksliniuose-praktiniuose seminaruose, konferencijose ir kituose renginiuose;
- Publikuota 17 publikacijų kultūros ir istorijos žurnale „Senvagė“, interneto portaluose, leidiniuose ir spaudoje;
- Įgyvendintas LKT finansuotas projektas „Panevėžio krašto istorijos ir kultūros virtualios atodangos“. Sukurtos naujos paslaugos bibliotekos skaitytojams ir virtualiems lankytojams: įrengta nauja asmeninių archyvų dokumentų skaitmeninimo savitarnos erdvė; parengtos 7 virtualios parodos ir 5 vaizdo paskaitos krašto istorijai ir kultūrai pažinti;

Be tradicinio viešinimo žiniasklaidos priemonėse patobulintas portalas „Panevėžio kraštas virtualiai“, savitarnos skaitmeninimo erdvė, skaitmeninė Apskrities bibliotekos kolekcija pristatyta Tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje „Expo Aukštaitija 2016“ Aukštaitijos bibliotekų stende.

Apskrities bibliotekos suskaitmenintas kultūros paveldas viešintas pateikiant atvirą prieigą portale www.epaveldas.lt, dalyvaujant partnerystėje LNB vykdomo projekto „Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtra veiklose, Apskrities bibliotekos informacinėje sistemoje www.miltinis.lt, portale „Panevėžio kraštas virtualiai“ ir kraštotyros skaityklos kompiuteriuose / vidiniame tinkle. Visuomenei atvirai prieigai pateiktas suskaitmenintas kultūros paveldas (1163 objektai), atlikti kultūros paveldo skaitmeninimo, informacijos sisteminimo ir kiti darbai.

Įgyvendinant priemonę „Nenustatytų teisių turėtojų kruopščios paieškos vykdymas“ pagal 2016 m. spalio 24 d. pasirašytą bendradarbiavimo sutartį. Atlikta vyskupo Kazimiero Paltaroko, kunigo Henriko Prijalgausko ir fotografo Juozo Kaminsko kūrinių teisių turėtojų nustatymo kruopšti paieška.

Ataskaitiniai metais Apskrities biblioteka ir toliau teikė konsoliduotas skaitmeninimo paslaugas atminties institucijoms bei kitoms kultūros paveldą kauptiančioms ir saugančioms įstaigoms (suskaitmeninti 3581 vaizdai).

GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS TOLERANCIJOS IDĖJŲ SKLAIDA XXI AMŽIUJE,

skirtoje rašytojos, visuomenės veikėjos
Gabrielės Petkevičaitės-Bitės
155-osioms gimimo metinėms paminėti

Gabrielė Petkevičaitė-Bitė su Antanu Kasperavičiumi, jo žmona ir sūnėnu Broniuku Puziniškio dvaro bityne.
XX a. 2 deš. Fotografas K. M. Varneckis. Panevėžio kraštotyros muziejus 4298/F51

2016 m. kovo 23 d. (trečiadienį)

- Skaitmeninta Panevėžio periodinė spauda, privačių archyvų dokumentai;
- Vykdyti individualūs ir grupiniai paveldo dokumentų skaitmeninimo mokymai ir konsultacijos.

9. Bibliotekos atstovavimo ir partnerystės plėtra

2016 metais Apskrities biblioteka toliau bendravo ir bendradarbiavo su daugeliu miesto, šalies ir užsienio įstaigų ir organizacijų – muziejais, įvairiomis sąjungos, ambasadomis, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, šalies aukštosiomis mokyklomis, Panevėžio jaunimo nevyriausybiniomis organizacijomis, Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, Panevėžio jaunuolių dienos centru, Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centru, kolegijos ikimokyklinio ugdymo pedagogikos studentais ir Panevėžio miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigomis. Buvo užmegzti ryšiai ir su naujomis institucijomis. *Sudaryta 15 bendradarbiavimo sutarčių su įvairiomis organizacijomis.*

- Apskrities bibliotekos įvaizdis formuotas organizavo akcijas, skirtas Bibliotekų metams ir veiklos viešinimui. Drauge su Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro aktorais dalyvauta šventinėje Panevėžio miesto gimtadienio eisenoje. Kartu su Teritorijos bibliotekomis dalyvauta tarptautinėse mugėse, organizuoti renginiai mieste.
- Ypatingas dėmesys skirtas teigiamo Apskrities bibliotekos įvaizdžio formavimui tarp jaunimo: organizuotos sueigos, susitikimai, protų mūšiai, orientacinės varžybos bibliotekoje ir kitos veiklos, kurių iniciatoriais buvo patys jaunieji miesto bendruomenės nariai. Akivaizdu, kad Apskrities biblioteka jaunimui vis labiau tampa patrauklesnė, jaukesnė, sava.
- Apskrities bibliotekoje vykstantiems renginiams, akcijoms, paslaugų pristatymui ir kitai informacijai viešinti biblioteka rengė ir platino informacinius reklaminius leidinius: informacinius leidinius, atvirukus, skrajutes, afišas, kvietimus, padėkas ir sveikinimus

- Parengti ir pristatyti 46 Apskrities biblioteką reprezentuojantys pranešimai konferencijose, televizijoje ir kituose renginiuose.
- *Sukurta 16 Apskrities biblioteką reprezentuojančių, veiklą, paslaugas ir renginius pristatančių filmukų.* Jie viešinti socialinėje paskiroje „Facebook“ ir „Youtube“ kanale.
- *Ataskaitiniais metais Apskrities bibliotekos veikla domėjosi ir jos veiklą visuomenei viešino kitos įstaigos.* Jos parengė ir paskelbė 134 viešus pranešimus (portaluose Aina, Bernardinai.lt, panskliautas.lt, laikraštyje „Panevėžio kraštas“, dienraštyje „Sekundė“ ir kt.), iš kurių 11 TV reportažų apie svarbiausius renginius, iniciatyvas ir įvykius.

Apskrities bibliotekos veiklos įvertinimas:

- * 2016 metų Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“ įteiktas Apskrities bibliotekos darbuotojai Virginijai Januševičienei už visuomeniškai aktualią publicistiką, ugdančią tautiškumą ir dvasines vertybes.

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“ laureatė Virginija Januševičienė

- * Apskrities bibliotekos kultūros renginių organizatorė Elvyra Pažemckaitė išrinkta 2016-ųjų Metų panevėžietė.

- * Apskrities bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius Lietuvos Respublikos Mokslo ir Švietimo ministerijos padėka ir išvyka į Koperniko mokslo centrą Varšuvoje, už aktyvią veiklą, skaitymo skatinimą dalyvaujant iniciatyvoje „Atverkime duris vasarai“.

- * Už vykdytą veiklą, akcijų, iniciatyvų palaikymą, bendradarbiavimą ir įgyvendintą projektinę veiklą 2016 metais sulaukta padėkų ir iš Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centro, Teritorijos bibliotekų, J. Miltinio dramos teatro, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti ir vietos bendruomenių.

- * Parodoje „EXPO Aukštaitija 2016“ Apskrities bibliotekai įteiktas Panevėžio miesto mero Ryčio Mykolo Račkausko ir Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų prezidento Sigito Gailiūno pasirašytas LINKSMIAUSIO parodos „EXPO Aukštaitija 2016“ stendo diplomas.

2016-ųjų Metų panevėžietė – Elvyra Pažemckaitė

- * Švietimo mainų paramos fondo Kokybės konkurso 2016 apdovanojimų renginyje Apskrities biblioteka pripažinta 2016 metų konkurso nugalėtoja už kokybiškai įgyvendintą programos „Erasmus+“ projektą „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms“.

10. Rengti ir vykdyti bibliotekų specialistų mokymus

Apskrities bibliotekos teritoriją sudaro Panevėžio ir Utenos apskrityse veikiančios Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio, Rokiškio, Anykščių, Ignalinos, Molėtų, Utenos, Zarasų rajonų savivaldybių ir Panevėžio bei Visagino miestų savivaldybių viešosios bibliotekos (272 bibliotekos: 12 savivaldybių viešųjų bibliotekų, 22 miestų filialai, 238 kaimų filialai, jose dirbo 524 profesionalūs bibliotekininkai).

- **Organizuotos 35 išvykos į Teritorijos bibliotekas, kurių tikslai:**
 - * praveisti mokymus vykdant projektą „Bibliotekų specialistų mokymai“ (19 išvykų);
 - * aptarti aktualius Teritorijos bibliotekų bendros veiklos klausimus – skaitmeninimo, kvalifikacijos kėlimo, bendrų tyrimų ir projektų (10 išvykų);
 - * dalyvauti Teritorijos bibliotekose organizuojamuose kvalifikaciniuose ir kituose renginiuose.
- **Apskrities bibliotekos specialistai suteikė 303 konsultacijas teritorijos bibliotekų darbuotojams įvairiais profesiniais klausimais.**
- **Bibliotekų specialistų mokymai:** Apskrities biblioteka surengė 84 kvalifikacinius renginius. Juose dalyvavo 933 bibliotekų specialistai iš Apskrities bibliotekos, Teritorijos bibliotekų ir mokyklų bibliotekų. Mokymai, seminarai, kvalifikacinės kelionės padeda sistemingai ir nuosekliai atnaujinti bibliotekininkų žinias, kompetencijas, profesinius, informacinio raštingumo ir bendruosius socialinius gebėjimus. Padeda analizuoti ir dalintis bibliotekų darbo patirtimi.

Darbo stebėjimo vizito į Aarhus (Danija) biblioteką komanda

Apskrities bibliotekos specialistų kompetencijų ugdymas

2016 metais kvalifikaciją kėlė 65 Apskrities bibliotekos darbuotojai, dalyvaudami projektu „Bibliotekų specialistų mokymai“ ir „Bibliotekos pažangai 2“ organizuotuose mokymuose. Dalyvavo konferencijose ir seminaruose ir tarptautiniuose kvalifikaciniuose renginiuose:

82-oje IFLA konferencijoje (Columbus, Ohajo valstija, JAV);

Seminare „Policy Area Culture of the EU Strategy for the Baltic Sea Region“ (Vilnius);

Tarptautinėse konferencijose „Reading Society: a Paradigm Shift in the 21st Century“ (Birštonas) ir „EUROREANA SONG 2016“ (Vilnius).

Įvyko darbo stebėjimo vizitas į Aarhus (Danija) biblioteką pagal „Erasmus +“ programos projektą „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms“. 10 specialistų dalyvavo darbo stebėjimo vizite Danijoje. Dalyvauta išvažiuojamajame forume Slovėnijoje „Biblioteka – mokymosi visą gyvenimą erdvė bendruomenei“.

Teritorijos bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymas

Teritorijos bibliotekos specialistai mokymų metu

- Projektas „Bibliotekų specialistų mokymai“:

Apskrities biblioteka kaip partnerė dalyvavo penktą kartą. Organizuoti net 66 mokymai (643 dalyviai), kurių 48 surengti Teritorijos bibliotekose. Mokymų pagrindą sudarė 8 Apskrities bibliotekos specialistų parengtos programos, kuriomis buvo siekiama tobulinti bibliotekų darbuotojų bendrąsias ir profesines/specialiąsias kompetencijas.

Organizuoti 2 seminarai „Edukacinių užsiėmimų organizavimas“ (lektorė Nideta Jarockienė, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto dėstytoja, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos valstybės pažinimo centro vedėja) Panevėžio ir Zarasų bibliotekose. Seminaruose „Edukacinių užsiėmimų organizavimas“ savo patirtimi organizuojant edukacines veiklas dalinosi Molėtų, Zarasų, Biržų ir Kupiškio viešųjų bibliotekų specialistai.

Organizuotų kvalifikacinių renginių dalyviai net 89,3 proc. parengtas mokymų programas, dalomąją medžiagą, lektorių kompetenciją ir mokymų organizavimą įvertino labai gerai.

- „Erasmus+“ programos projektas „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms“:

Apskrities biblioteka surengė 2 seminarus Panevėžyje ir Utenoje „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms: Danijos Aarhus miesto bibliotekos patirtis“, kuriuose pranešimus skaitė Apskrities bibliotekos specialistai, grįžę iš darbo stebėjimo vizito pagal Švietimo mainų paramos fondo remiamą „Erasmus+“ programą.

- Kitų institucijų surengti kvalifikaciniai renginiai Apskrities bibliotekoje:

Apskrities bibliotekoje mokymus organizavo Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka įgyvendindama projektą „Kūrinių našlaičių paieška“, organizavo mokymus „Nenustatytų teisių turėtojų kūriniai: nuo poreikio atsiradimo iki statuso suteikimo“.

- Nuotoliniai mokymai:

Metų pabaigoje Teritorijos bibliotekų specialistams buvo organizuoti nuotoliniai mokymai „Nemokamos debesų kompiuterijos paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekose“. Mokymų kuratorė – Apskrities bibliotekos lektorė Jovita Verbickienė. Nuotolines studijas sėkmingai pradėjo ir baigė 22 specialistai iš Rokiškio, Molėtų ir Kupiškio bibliotekų. Mokymų kursas patalpintas atviro kodo mokymosi platformoje „Moodle“, kurią administruoja Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka.

Mokyklų bibliotekininkų specialistų kompetencijų tobulinimas

Surengtas seminaras Panevėžio miesto švietimo įstaigų bibliotekų specialistams „Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos specialistų mokymo programos profesiniam tobulėjimui“. Seminaro metu Apskrities bibliotekos specialistai pristatė 9 mokymų programas, vėliau vykdyti mokymai pagal šias programas. Mokymuose kvalifikaciją pakėlė ir naujų žinių bei įgūdžių įgijo 113 dalyvių iš 20-ies Panevėžio miesto švietimo įstaigų. Jiems buvo organizuota 12 kvalifikacinių užsiėmimų.

Panevėžio švietimo įstaigų bibliotekų specialistams mokymus vedę Apskrities bibliotekos darbuotojai (iš kairės): J. Janickienė, T. Apynytė-Kirslienė, A. Dalinda, J. Verbickienė, A. Neimontas, G. Užkurėlienė

Mokyklų bibliotekų specialistų tarpe populiariausios šios mokymų programos:

- * Darbas su vaizdo medžiagos kūrimo programa „Windows Live Movie Maker;
- * Prezентacija kitaip: įtaigus informacijos pateikimas („PowerPoint 2010“, „Prezi.com“);
- * Skrajučių, plakatų ir vizitinių kortelių maketavimas su atvirojo kodo programa „Inscape.

Pasibaigus šioms mokymams net 15 % dalyvių kai kuriomis temomis norėtų tęstinių mokymų. 87 % mokymų dalyvių teigia, kad šie mokymai visiškai atitiko jų lūkesčius ir poreikius, 97 mokymų dalyviai iš 109 teigė, kad įgytas žinias gebės savarankiškai taikyti profesinėje veikloje.

11. Atlikti praktinės veiklos problemų tyrimus

Vykdyti tyrimai, veiklos analizės ir apklausos

Vykdyti 2 tyrimai:

- Apskrities biblioteka dalyvavo Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos koordinuojamame tyrime „**Savivaldybių viešųjų bibliotekų mokslinė veikla 2010–2015 metais**“. Vykdam šį tyrimą 2016 metais buvo analizuojami Panevėžio teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklą reglamentuojantys dokumentais, kuriuose fiksuojama mokslinė (tiriamoji) veikla. Tyrimas tęstinis.
- Atliktas „**Regiono bibliotekų, atminties institucijų bei kitų kultūros paveldą kauptiančių ir saugančių įstaigų 2017 metų kultūros paveldo skenavimo poreikio**“ tyrimas. Tikslas – nustatyti kultūros paveldo skenavimo paslaugų poreikį. Tyrimo pagrindu sudarytas 2017 metų skenavimo darbų planas, siekiant kokybiškai vykdyti pavestas funkcijas ir konsoliduotas paslaugas.

Atliktos 2 veiklos analizės:

- Atlikta **Teritorijos bibliotekų veiklos statistinė analizė už 2015 metus**. Pateikta rodiklių dinamika, pokyčių tendencijos, veiklos rezultatai. Analizės rezultatai paskelbti Apskrities bibliotekos interneto svetainėje www.pavb.lt rubrikoje „Panevėžio regiono bibliotekos“.
- Atlikta **Apskrities, Teritorijos savivaldybių viešųjų ir mokyklų bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimo poreikių analizė**. Mokyimuose dalyvavę bibliotekų specialistai pildė „Mokymų dalyvio apklausos anketą užsiėmimų efektyvumui nustatyti“. Remiantis anketų duomenimis, bus siekiama tobulinti mokymų programas, organizuoti mokymus tomis temomis, kurių ateityje pageidautų kompetencijoms gilinti.

Atliktos 7 apklausos, kuriose domėtasi:

- Teritorijos bibliotekų turima skaitmeninio ir programinio įranga;
- Atminties institucijų pasitenkinimas skaitmeninio paslaugomis;
- Panevėžio studentų skaitymo įpročiai;
- Bibliotekos, savivaldybių viešųjų ir mokyklų bibliotekų specialistų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo mokymuose 2016 metais, mokymų vertinimas;
- Dviejų dalių apklausa:
 - Asmenų knygų ir rankraščių rinkiniai apskričių viešosiose bibliotekose: skaičiai, faktai, problemos;
 - Asmenų knygų ir rankraščių rinkiniai Panevėžio ir Utenos apskričių savivaldybių viešosiose bibliotekose: skaičiai, faktai, problemos;
- Apklausa, remiantis Net Promoter Score (arba NPS®) indekso skaičiavimo metodologija. Tikslas – nustatyti bibliotekos rekomendavimo indeksą ir kasmet sekti šio indekso kaitos dinamiką.

12. Plėsti partnerystę su Teritorijos bibliotekomis

- **Surengti 2 Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstiniai posėdžiai** (Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešojoje bibliotekoje ir Molėtų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje).

- **Vykdyti projektai:**

3 projekto „Literatūros ir kino dienos VI“ renginiai buvo surengti Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešojoje bibliotekoje, Ignalinos rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje.

Projekto „Vasara su knyga kitaip“, kurio renginiuose dalyvavo Biržų, Kupiškio, Anykščių, Pasvalio, Rokiškio ir Panevėžio rajono (Velžio biblioteka) viešųjų bibliotekų specialistai, dirbantys su skaitytojais vaikais.

- **Dalyvavimas knygų mugėse :**

2016 metais vasario 25–28 Apskritis biblioteka suvienijo Panevėžio regiono bibliotekas dalyvauti **Tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje**. Visomis mugės dienomis Vaikų erdvėje (4 salė) Panevėžio regiono jungtiniame bibliotekų stende Nr. 4.45 Teritorijos – Anykščių, Kupiškio, Rokiškio, Pasvalio, Zarasų – viešosios bibliotekos vykdė edukacinius renginius, veiklas vaikams ir šeimoms.

Birželio mėnesį Panevėžio miesto Laisvės aikštėje organizuota **Knygų mugė „Vasaros knygų fiesta“** (Mugės šurmulyje dalyvauti subūrė Teritorijos – Zarasų, Rokiškio, Biržų – viešąsias bibliotekas ir Lietuvos mažų ir vidutinių leidyklų asociacijos leidėjus. Jaukiai įkurtoje „Atradimų palapinėje“ bibliotekos vedė linksmąsias skaitymo edukacijas vaikams.

Rugsėjo mėnesį Apskritis biblioteka kartu su Teritorijos bibliotekomis dalyvavo svarbiausiame Aukštaitijos verslo renginyje – **tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje „EXPO Aukštaitija 2016“**. Pirmąkart per visą „EXPO Aukštaitija“ istoriją (mugė 2016 metais surengta 21 kartą) vaikams buvo įrengta skaitymo, pramogų ir poilsio oazė, kurią sukūrė Apskritis biblioteka, pasikvietusi aštuonias Aukštaitijos bibliotekas.

Leidybinės partnerystės produktai buvo pristatyti ir Klaipėdos apskrities levos Simonaitytės viešojoje bibliotekoje vykusioje **IV Klaipėdos knygų mugėje** spalio mėnesį. Mugėje eksponuoti ir pristatyti 10-ies bibliotekų (Anykščių, Rokiškio, Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Ignalinos, Molėtų, Zarasų, Panevėžio miesto ir Apskritis bibliotekos) išleisti naujausi leidiniai (virš 50 leidinių).

Gruodžio mėnesį (9–11 d.) Apskritis biblioteka **Kalėdinėje mugėje „Cido“ arenoje** Panevėžyje sukūrė „Bibliotekų erdvę“, kurioje kartu su Panevėžio miesto savivaldybės viešąja biblioteka vykdė šventines edukacines programas vaikams ir šeimoms.

- **Dalyvavimas vaikų ir jaunimo skaitymuose „Vasara su knyga“ :**

2016-aisiais Bibliotekų metais Apskrities biblioteka organizavo vaikų ir jaunimo skaitymus „Vasara su knyga“ Rokiškio, Kupiškio, Utenos, Biržų, Pasvalio, Molėtų, Zarasų, Anykščių, Visagino, Ignalinos, Panevėžio miesto ir Panevėžio rajono viešosiose bibliotekose. Apskrities biblioteka pasidalino Kultūros ministerijos skirtomis lėšomis su Teritorijos bibliotekomis ir *kiekvienoje Teritorijos bibliotekoje buvo surengta po vieną renginį.*

Apskrities biblioteka įspūdingai įsiliejo į vasaros skaitymų atidarymo renginį „**Vasara su knyga: nuo saulėtekio iki saulėlydžio**“, transliuojamą „YouTube“ kanalu iš penkių apskričių viešųjų bibliotekų, su įvairiaspalve programa. Renginyje, kurį vedė bibliotekos globėjas, aktorius Gintaras Mikalauskas, skaitymai persipynė su muzika, edukacinėmis programomis, skaitytojų pasisakymais.

Vienas svarbiausių Bibliotekų metų skaitymo akcijos „Vasara su knyga“ akcentų buvo **kūrybinis konkursas vaikams ir jaunimui #vasarasuknyga**. Konkurse dalyvavo per 600 dalyvių.

- **Bitės nameLiuko ekspozicija ir edukacinės programos Teritorijos bibliotekose:**

Organizuotos 3 Bitės nameLiuko edukacinės kelionės į Rokiškio, Pasvalio ir Biržų bibliotekas, kurių metu buvo vykdytos edukacinės programos „Žvelgiu į pasaulį pro Bitės akinius“, „Bitė vaistininkė“.

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos apdovanojimas

- **Teritorijos bibliotekų veiklos įvertinimas:**

Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos inicijuoto „Metų nominacijų“ (už 2015 metus) konkurso laimėtojomis tapo:

Savivaldybių viešųjų bibliotekų kategorijoje:

– Lietuviškiausia biblioteka: Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka;

Savivaldybių viešųjų bibliotekų padalinių (filialų kategorijoje):

– Kūrybiškiausia biblioteka – Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos Kurklių filialas.

Vasaros skaitymų atidarymo renginio „Vasara su knyga: nuo saulėtekio iki saulėlydžio“ akimirka

Kultūros ministerijos garbės ženklą „Nešk savo šviesą ir tikėk“ apdovanojimo akimirkos. Nuotraukoje iš kairės: Kultūros ministras Šarūnas Birutis, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė

Kultūros ministras Šarūnas Birutis įteikė Kultūros ministerijos garbės ženklą „Nešk savo šviesą ir tikėk“ Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorei, Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos prezidentei **Danguolei Abazoriuvienei**. Apdovanojimas D. Abazoriuvienei skirtas už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui, už bendruomeniškumo stiprinimą, už asmeninę atsakomybę, kuriant kultūrinę ir dvasinę aplinką.

Zarasų rajono savivaldybės tarybos Kultūros ir meno premijų vertinimo komisija 2016 metų kasmetinę kultūros ir meno premiją už profesionalią veiklą skyrė Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotojai **Jolantai Lementauskienei** už ilgametį profesionalų darbą ir aktyvią projektinę veiklą, skirtą vietos vaikų ir jaunimo skaitymo skatinimui, kaimo bendruomenių kompiuteriniam raštingumui ir kultūriniam ugdymui, modernių informacinių paslaugų plėtrai Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklo bibliotekose.

Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016 metų Kultūros ir meno premijos laureatė Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Jolanta Lementauskienė

Anykščių rajono savivaldybės L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Kurklių filialo bibliotekininkė Danguolė Kavaliauskienė

Lietuvos bibliotekininkų draugija, kartu su Seimo nare, Bibliotekų metų iniciatore Dalia Teišerskyte organizavo šventinę konferenciją, skirtą 16-ajai Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei bei Pasaulinei knygos ir autorių teisių dienai. Konferencijos metu įteikta padėka Anykščių rajono savivaldybės L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Kurklių filialo bibliotekininkei **Danguolei Kavaliauskienei** „Už etninio paveldo saugojimą, skaitymo skatinimą ir bendruomenės telkimą“.

Bibliotekos bendruomenė

„Expo Aukštaitija 2016“ akimirkos